

# Het levende woord

## Preek over 1 Thessalonicenzen 1:4

Te lezen: 1 Thessalonicenzen 1:1-10

Zuilen, 15 september 1974

Wat doet u met de kranten die u gelezen hebt? U laat ze nog een paar dagen in de krantenbak liggen. Daarna gooit u ze weg. Of u bewaart ze. U legt alle oude kranten op een stapel.

Wanneer de stapel hoog genoeg geworden is, mag de buurjongen ze komen halen. Of u waarschuwt iemand van het fanfarekorps dat de buurt rijk is. Wanneer er genoeg mensen zijn als u, zal de fanfare volgend jaar in nieuwe uniformen marcheren.

Oude kranten zijn op het ogenblik namelijk veel waard! Als oud papier!

Twee weken geleden vertelde minister Vredeling in 'Vrij Nederland' allerlei ondeugende dingen over collegaministers. De mensen verdrongen zich voor de krantenstalletjes. Na drie dagen was 'Vrij Nederland' uitverkocht.

Wat is dat nummer van 'Vrij Nederland' nu waard? Evenveel als het nummer van drie maand geleden. Als het tenminste evenveel weegt.

Zijn waarde is de waarde van oud papier.

U moet uw krant goed lezen.

'De krant kunt u niet missen, geen dag', zegt de krant van zichzelf. Ze hebben daarin gelijk, die mensen van de krant. Maar één ding zullen ze u moeten toegeven: Morgen zal ik de krant van vandaag niet meer missen. Want niets wordt zo snel oud als nieuws.

Een onthullende woordspeling: Niets wordt zo snel oud als nieuws.

Bent u na thuiskomst van vakantie ook zo snel door die dikke laag kranten heen die onder de brievenbus op de mat ligt, en waardoor u de voordeur nauwelijks open krijgt? Niets wordt zo snel oud als nieuws.

Wat doet u met een mooi boek dat u uitgelezen hebt? U legt het niet op de stapel van oud papier. U zet het boek in de kast. Voor de kinderen, later. Voor iemand die het eens wil lezen. Voor de eigen herinnering. Wanneer u langs de boekenkast loopt en dat bandje ziet, denkt u soms: Wat een mooi boek was dat!

Maar voorlopig zult u er zelf niet in lezen. U kent het boek immers!

Wat doet u met de bijbel, wanneer u hem uit hebt?

Dat is ook een vraag!, zult u zeggen. De bijbel heb je nooit uit!

De bijbel heb je nooit uit.

Omdat de bijbel zo dik en zo moeilijk is? Zo dik en moeilijk, dat je na Openbaringen 22 toch niet meer weet wat er in Genesis 1 staat? Zodat je rustig weer van voren af aan kunt beginnen te lezen?

Neen! En dat nog afgezien hiervan dat je de bijbel niet klakkeloos van voren naar achteren moet lezen. Genesis 1 moet je lezen samen met sommige psalmen en gedeelten uit de evangeliën. Er zijn niet voor niets bijbelroosters die bijbelgedeeltes in

hun onderling verband bij elkaar plaatsen! Dit tussen twee haakjes.

Maar waar het om gaat: Het is niet zo dat je de bijbel nooit uit hebt, omdat je na enige tijd toch niet meer weet wat er staat.

Op ziekenbezoek vraagt een zieke je: Wilt u met mij psalm 23 lezen?: ‘De Heer is mijn herder’. Dat vraagt hij niet omdat hij niet meer zou weten wat er in psalm 23 staat.

Wanneer je van je bijbel opkijkt, merk je hoe hij met zijn lippen de woorden uit het hoofd méé zegt. Psalm 23 is bekend.

‘De Heer is mijn herder’ is zogezegd oud nieuws. Maar dan oud nieuws dat toch steeds weer nieuw is. Hoe kan dat?

Omdat bij het lezen van “De Heer is mijn herder’ die herder zelf je levenssituatie binnenstapt. Om je te brengen aan rustige wateren.

Psalm 23 is elke dag weer nieuw. Omdat de ontmoeting met God als herder iedere dag weer nieuw is.

Welke krant, welk boek schenkt u zulke ontmoetingen?

Een kankerpatiënt leest in de krant dat geleerden in Amerika vorderingen hebben gemaakt met de bestrijding van bepaalde soorten kanker. Opwindend nieuws! Hij knipt het artikel uit. De volgende dag leest hij het opnieuw. Het doet hem nu wat minder. Het kan ook niet anders of dat uitgeknipte nieuws doet hem minder dan bij de eerste lezing. Want na de eerste lezing is de rol van dat nieuws al uitgespeeld. Ook na zeven keer lezen geneest dit nieuws hem niet van zijn ziekte.

Dit krantennieuws brengt hem niet in contact met die geleerden in Amerika. Het is machteloos nieuws. Zo machteloos dat het na één dag al oud nieuws is.

Paulus schrijft dat het nieuws van Jezus Christus de Thessalonicenzen niet alleen maar in woorden heeft bereikt, maar ook in kracht.

Hierin gaat het bijbelnieuws ver uit boven het krantennieuws. Het is geen mededeling van wetenswaardigheden en nieuwtjes over iemand. Het is een levende ontmoeting met iemand. Een levende ontmoeting met God!

Het bijbelnieuws is doortrokken van de aanwezigheid van de levende God. Je voelt zijn kracht!

In Romeinen 8 wordt ons het nieuws verteld, dat niets Gods kinderen kan scheiden van de liefde van Christus. Woorden, woorden, machteloze woorden.... zal een christen zeggen die door ziekte in zijn gezin niets meer kan bespeuren van de liefde van Christus.

‘Geen woorden, maar daden!’ Dat is niet alléén het clublied van Feyenoord.

Wanneer u als kind van God in de bijbel leest dat niets u kan scheiden van de liefde van Christus, dan staat Christus in al zijn macht zelf naast u om dit woord tot krachtige daad te maken. In dit woord wil Hij u ontmoeten en de hand op de schouder leggen.

Wanneer u zich openstelt voor dit woord ervaart u heel concreet de kracht van Christus liefde.

‘Niets kan een kind van God scheiden van de liefde van Christus’.

In dit woord breekt Christus door alle muren van twijfel en angst en wanhoop heen,

die u van Christus gescheiden houden. Zoals Hij kort na zijn opstanding heen brak door de muren en de afgegrendelde deuren en de dichtgespijkerde ramen van dat huis te Jeruzalem waarin de discipelen zich uit vrees voor de Joden hadden teruggetrokken.

Zo krachtig is dit woord! De kracht van dit woord is de kracht van de opgestane Heer. Het is de kracht van Pasen.

Dit is de paaskracht van het evangeliewoord: De opgestane Christus is er zelf tegenwoordig. In dit woord breekt Hij met de opstandingskracht door in levens en in situaties.

De paaskracht van het evangeliewoord is ook het geheim van een actuele prediking. Preken moeten actueel zijn. In een preek mag het niet gaan over vage, algemene, tijdeloze waarheden.

Een preek moet heel concreet ingaan op de gebeurtenissen, de problemen en de misstanden van deze tijd. Een preek moet actueel zijn.

Als dat maar niet inhoudt dat ik iedere zondag moet concurreren met “Hier en Nu’ en “Achter het nieuws’. Als dat maar niet betekent dat je als prediker heel geforceerd zo nodig je zegje moet doen over de laatste krantenkoppen.

Vijf weken geleden over het aftreden van president Nixon.

Twee weken geleden over de uitlatingen van minister Vredeling.

Vandaag over het wel of niet rechtvaardig zijn van de gratie voor meneer Nixon.

Zulke actuele prediking wordt doorgaans leuterpraat. De prediker voegt zijn mening bij nog twintig andere meningen.

Vóórdat je het weet ben je als voorganger bezweken voor de verleiding van de actualiteit.

Op huisbezoek bij gemeenteleden stuit je op een verkeerde gedachte, een foute houding. Bepaalde zaken stellen je teleur. Je ziet de toekomst voor de gemeente somber in en meent te weten wat de oorzaken hiervan zijn.

De verleiding is groot om in de zondagse preek op al zulke zaken af te springen. Om er als een bok op de haverkist op te zitten.

Je denkt dat je actueel het evangelie predikt. Maar waarschijnlijk sta je geforceerd heet van de naald overal je zegje over te doen. U voelt het verschil!

In een preek komt het er niet op aan dat een voorganger zijn christelijke zegje doet. In een preek komt het er op aan dat Christus zijn woord kan spreken. En bovenal dat Hij zijn werk kan doen met de mensen die luisteren.

Dit is actuele prediking: Prediking waarin Christus zijn werk met de mensen doet. Christus aan het werk in zijn woord. Christus in actie.

Let u op de woordverwantschap: actuele prediking is Christus in zijn woord in actie. Dan gebeurt er nieuws. Niet ‘wij’ in actie leveren actueel nieuws. Maar Christus in actie.

Een voorganger doet soms merkwaardige ontdekkingen. Zondagen achtereen hamert hij op punten als liefde en gemeenschap in de gemeente. Actuele punten. Moet wat aan gebeuren. Maar er gebeurt niets. Geen enkele reactie!

Dan preekt hij - moe geworden - zonder bijbedoelingen over de liefde waarmee

Christus zijn discipelen tot in de dood heeft liefgehad.

En een paar dagen later belt een gemeentelid hem op om hem te vertellen dat hij zondag ontdekt heeft dat hij fout staat tegenover bepaalde broeders en zusters. Dat was dus een actuele preek! Op zijn tijd en op zijn wijze is Christus in actie gekomen in zijn woord. In de kracht van Pasen is Hij een mensenleven binnengebroken. Hij heeft daar zijn liefde uitgedeeld. En liefdeloosheid aan het licht gebracht. Zo is Christus in zijn woord heel concreet, heel actueel klaar gekomen met een mens.

Wat we als gemeente nodig hebben is dat het woord in kracht tot ons komt. We hoeven er geen doekjes om te winden: We hebben als gemeente onze problemen. Velen van u lijden onder deze problemen. Omdat velen van u zo met hart en ziel en lichaam deel uitmaken van de gemeente.

Ik noem heel concreet enkele problemen:

Iedereen vindt dat we als gemeente een evangeliserende gemeente moeten zijn.

Maar wanneer er - zoals twee weken geleden - een voorbereidingsmiddag voor het evangelisatiewerk wordt gehouden, zie je er maar enkelen.

Iedereen is voorstander van de colportagearbeid met het evangelisatieblad 'De Zaaier'. Maar toen we in het voorjaar een zaaieractie hielden, gingen er maar enkelen mee de straat op.

U moet mij goed begrijpen: Ik beschuldig niemand. Ik ga hier niet actueel mijn zegje doen. Misschien kunnen we het als gemeente ook niet!

Zijn we te klein. Of wonen de leden te ver uiteen. Of zijn er te weinig jongeren. Of... Ik weet het niet.

Christus weet het wel. Hij zal het ons moeten vertellen.

Het wordt hoog tijd dat we Hem als gemeente heel intensief gaan ontmoeten.

Christus wil ons in zijn woord ontmoeten. In de ontmoeting rondom zijn woord gaat Christus dan heel krachtig met ons aan het werk. Christus komt dan onder ons in actie. Hij gaat ons duidelijk maken op welke punten we als gemeente echt vastzitten. Het zou best kunnen zijn dat we als gemeente onszelf niet echt kennen.

Wat kunnen we als gemeente? Wat willen we? Heel veel zult u zeggen! Ik bedoel: Wat willen we echt? Waartoe zijn we bereid? Hoeveel brandende liefde hebben we?

In het bestuderen van zijn woord wil Christus ons als gemeente onszelf leren kennen. Niet een voorganger moet de gemeente vertellen waar de problemen liggen. Dat levert meestal alleen maar moeilijkheden op.

Christus zelf wil het ons duidelijk maken. In de kracht van zijn woord wil Hij onder ons in actie komen.

In de Hebreeënbrief lezen we over de kracht van het bijbelwoord: 'Het woord van God is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zo diep, dat het vaneenscheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten des harten'.

Dit moet gebeuren: Dat Christus in zijn woord in onze gemeente doordringt om overleggingen en gedachten te schiften. Om te scheiden tussen wat we zeggen en wat we willen en wat we kunnen en waarom we liefde hebben.

Wanneer de bijbel opengaat in een dienst van de gemeente, in je kamer 's morgens of 's avonds laat, wandelt Jezus Christus om zo te zeggen van de bladzijden van de bijbel je leven binnen.

Het woord van God is een levend woord. U treft in de bijbel geen verzameling principes aan. Principes zijn starre, levenloze waarheden. Wat kun je met principes doen? Je kunt er op gaan staan. Zo krijg je heel principiële mensen. Mijn ervaring is dat mensen die op principes gaan staan even star worden als de principes zelf.

U treft in de bijbel geen principes aan.

Niet het principe van de geweldloosheid.

Niet het principe van de ondergeschiktheid van de vrouw aan de man.

Ook niet het principe dat man en vrouw precies gelijk zijn.

Niet het principe dat een christen niet ziek hoeft te zijn.

Niet het principe dat.... Wat zijn er een principes uit de bijbel gehaald!

Het woord van God is een levend woord.

Je komt in de bijbel geen principes tegen maar een levende Heer!

Je komt in de bijbel niet het principe tegen van de geweldloosheid. Je ontmoet er Jezus die er voor koos om de mensen zijn rechterwang toe te keren als Hij een slag op de linker had ontvangen, die tegen Petrus zei: 'Doe weg dat zwaard!' toen Petrus Jezus daarmee wilde verdedigen tegen de soldaten die Hem gevangen wilden nemen. Probeer nooit iets dat Jezus in zijn leven deed als principe op te volgen!

Je bent misschien diep onder de indruk van Jezus' nederigheid, van zijn liefde, van zijn geweldloosheid. Deze dingen bestaan niet als principes buiten Jezus' eigen persoon. U kunt deze dingen nooit bezitten buiten Jezus zelf om.

Alleen als u persoonlijk gelooft in die Jezus die zo leefde, wanneer u uw eigen leven in zijn hand geeft, alleen dan zult u Jezus kunnen navolgen.

Je komt in de bijbel geen principes tegen over de verhouding tussen man en vrouw, in en buiten het huwelijk. Je ontmoet er een levende Heer.

Een levende Heer Jezus die op straat een gesprek had met een Samaritaanse vrouw, wat helemaal niet hoorde! Een levende Heer die vrouwen de eerste getuigen van zijn opstanding liet zijn. Terwijl in die samenleving het getuigenis van een vrouw geen rechtskracht had!

Jezus schept door zijn eigen omgang met mannen en met vrouwen een nieuwe relatie tussen man en vrouw.

Die nieuwe relatie heb je nooit buiten de Heer zelf om. Die kun je niet als principe isoleren uit de gehele omgang met Christus.

Je kunt niet zeggen, met de hand op de bijbel: De vrouw is ondergeschikt aan de man.

Je kunt ook niet zeggen: Man en vrouw zijn precies gelijk.

Het gaat niet om een abstract principe.

Het gaat om de relatie die Christus zelf schept tussen man en vrouw. Hij schept die, als een man en een vrouw samen de bijbel lezen. En samen bidden. Er zijn uitstekende huwelijken van christenen, waarin de man duidelijk de leiding heeft. Er

zijn even uitstekende huwelijken van christenen, waarin de vrouw leiding geeft en initiatieven neemt. Dat moet ieder erkennen.

Dat moet je ook nemen als een geschenk van Christus.

Als een getrouwde man en vrouw samen God dienen, zijn woord lezen, samen bidden, scheidt Christus zelf de relatie tussen beiden.

Als zij zijn woord lezen, legt de levende Heer hun dit zó uit, dat zij weten wat Gods wil is ten opzichte van hun onderlinge verhouding.

Je komt in de bijbel geen principes tegen. Ook niet het principe dat Jezus zieken geneest.

In de bijbel kom je een levende Heer tegen die veel zieken geneest.

Maar die andere zieken niet geneest. Hij zal veel meer zieken hebben ontmoet dan degenen die Hij genas!

De levende Heer gaat zijn eigen weg met een zieke. Soms die van lichamelijke genezing. Soms een andere weg.

Iemand vraagt: Hoe kom ik dat voor mij te weten?

Lees het Woord.

Amen.